

Nadácia Zastavme korupciu, Staré Grunty 18, 841 04 Bratislava, petkova@zastavmekorupciu.sk
MEMO 98, Štefana Kráľika 1/A, 841 08, Bratislava, ivang@memo98.sk
Transparency International Slovensko, Bajkalská 25, 82718 Bratislava, pisko@transparency.sk

Generálna prokuratúra SR
Štúrova 2
811 02 Bratislava

Vec:

Podnet na preskúmanie zákonnosti postupu správneho orgánu – zaslanie

V apríli podali mimovládne organizácie MEMO 98 (dňa 05.04.2024), Transparency International Slovensko (dňa 05.04.2024) a Nadácia Zastavme korupciu (dňa 08.04.2024) na Okresný úrad Bratislava v zmysle Zákona č. 181/2014 Z.z. o volebnej kampani a o zmene a doplnení zákona č. 85/2005 Z. z. o politických stranách a politických hnutiach v znení neskorších predpisov (ďalej len “zákon”) podnet pre podozrenie zo spáchania priestupku, z ktorého bol podozrivý: Matúš Šutaj Eštok, súčasný minister vnútra SR.

V podnetoch bolo uvedené, že z verejne dostupných zdrojov (Media Library, knižnica reklám na Facebooku), ktoré organizácie získali, vyplýva, že Matúš Šutaj Eštok si na sociálnej sieti Facebook objednal celkom 23 platených reklám - videí, na ktorých vystupuje sám Matúš Šutaj Eštok, ktoré po zaplatení boli zverejnené v období od 24.03.2024 do 04.04.2024 a tieto videá videlo celkovo minimálne 819.000 užívateľov Facebooku (maximálne 980.000). Reklama bola cielená na konkrétne skupiny užívateľov Facebooku a Matúš Šutaj Eštok za túto inzerciu - zverejnenie 23 platených reklám zaplatil v rozmedzí 1.275 - 1.896,- eur. Na jeho stránke na Facebooku a ani v samotných videách nie je uvedený žiadny objednávateľ týchto videí (t.j. kandidát na prezidenta SR). Videá boli zverejnené pred 2. kolom volieb prezidenta SR v roku 2024, teda v čase volebnej kampane. Z analýzy týchto videí vyplýva, že ide o propagáciu volebnej kampane, ktorá negatívne ovplyvňuje jedného z kandidátov na prezidenta SR, a to Ivana Korčoka. Matúš Šutaj Eštok vo videách prezentuje Ivana Korčoka, t.j. kandidáta na prezidenta SR, ako človeka vojny.

Podľa § 2 ods. 1 zákona, volebná kampaň na účely tohto zákona je akákoľvek činnosť politickej strany, politického hnutia, koalície politických strán a politických hnutí a kandidátov, za ktorú sa obvykle platí úhrada, smerujúca k propagácii ich činnosti, cieľov a programu za účelom získania funkcie volenej podľa osobitného predpisu. Rozumie sa tým činnosť v prospech aj v neprospech subjektov podľa prvej vety.

Podľa § 2 ods. 2 zákona, volebná kampaň začína dňom uverejnenia rozhodnutia o vyhlásení volieb v Zbierke zákonov Slovenskej republiky (ďalej len „vyhlásenie volieb“) a končí 48 hodín pred dňom konania volieb.

Podľa § 2 ods. 3 zákona, činnosť iných subjektov ako ustanovených v odseku 1 na podporu alebo v neprospech politických strán, koalícií politických strán a kandidátov sa v čase ustanovenom na volebnú kampaň zakazuje.

Podľa § 20 ods. 1 písm. b) zákona, Priestupku sa dopustí ten, kto poruší zákaz podľa [§ 2 ods. 3](#).

Podľa § 20 ods. 2 písm. a) zákona, Okresný úrad uloží za priestupok podľa odseku 1 písm. a) alebo b) pokutu od 300 eur do 30 000 eur.

V danom prípade sme boli toho názoru, že tretia strana, teda Matúš Šutaj Eštok vykonával volebnú kampaň v neprospech jedného z kandidátov na prezidenta SR, a to Ivana Korčoka, v čase volebnej kampane. Keďže Matúš Šutaj Eštok nebol oprávneným subjektom, v zmysle definície § 2 ods. 1 zákona, jeho vykonávanie kampane tak bolo v rozpore s § 2 ods. 3 zákona, ktorý činnosť iných subjektov explicitne zakazuje. Existuje tu tak podozrenie zo spáchania priestupku.

Okresný úrad Bratislava rozhodnutím o uvedenom podnete rozhodol dňa 28.08.2024 rozhodnutím sp. značka č.: OU-BA-OVVS2-2024/382036, Pr. 669/24-KM tak, že podľa § 76 ods. 1 písm. a) Zákona o priestupkoch, konanie zastavil, nakoľko skutok, o ktorom sa koná, nie je priestupkom.

Správny orgán svoje odôvodnenie rozhodnutia, okrem iného, opiera aj o Uznesenia Ústavného súdu SR z 25.02.2015 sp. zn. PL 62/2014 a iné, podľa, ktorých z povahy sociálnej siete Facebook ako rozsiahleho komunikačného webového systému vyplýva, že túto sociálnu sieť nemožno považovať za hromadný informačný prostriedok.

Uvedené závery správneho orgánu považujeme za nesprávne, nakoľko rozhodnutia Ústavného súdu SR sa týkajú iných vecí, ktoré sa nedajú aplikovať na prejednávajúcu vec. Okrem toho sa tieto rozhodnutia týkajú iných právnych noriem, ktoré zakazovali vysielanie v rozhlase, televízii a ďalších hromadno-informačných prostriedkoch. Ústavný súd SR pri svojom rozhodnutí vychádzal z vtedy platného § 30 ods. 11 zákona č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí, ktorý uvádzal, že počas volebného moratória je volebná kampaň zakázaná (len) v rozhlasovom a televíznom vysielaní a v ďalších hromadných informačných prostriedkoch.

Na margo tohto ustanovenia, Ústavný súd SR uviedol, že sociálnu sieť Facebook ako rozsiahly komunikačný webový systém, ktorý je primárne prostriedkom sociálnej komunikácie, a nie prostriedkom pravidelného informovania verejnosti, nie je možné považovať za hromadný informačný prostriedok, na ktorý by sa vzťahoval zákaz ustanovený v § 30 ods. 11.

Spomínaná právna úprava je však už prekonaná, vzhľadom na skutočnosť že momentálne platná úprava volebného zákonodarstva (teda predovšetkým zákon č. 181/2014 Z.z. o volebnej kampani) žiadne podobné vymedzenie médií neuvádza. Uvedené rozhodnutie Ústavného súdu tak nie sú aplikovateľné na prejednávaný prípad.

K otázke možnosti vedenia kampane prostredníctvom platených príspevkov na sociálnych sieťach tretími osobami zaujalo Ministerstvo vnútra SR výkladové stanovisko naposledy pri voľbách do Národnej rady SR v roku 2023. Toto usmernenie (Informácie k vedeniu volebnej kampane politickou stranou a politickým hnutím vo voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky v roku 2023) je dostupné na webovom sídle Ministerstva vnútra na adrese: https://www.minv.sk/?nr23_infokampan

Keďže zákonná dikcia pri voľbách do Národnej rady SR a voľbe prezidenta Slovenskej republiky je v predmetnej otázke identická, je možné predmetné závery aplikovať analogicky. V zmysle uvedeného usmernenia platí, že: “Bod 3.: Vo voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky sú subjektmi oprávnenými viesť volebnú kampaň iba kandidujúce politické strany. Fyzické osoby sa v prípade neoprávneného vedenia volebnej kampane dopúšťajú priestupku a fyzické osoby – podnikatelia a právnické osoby správneho deliktu.”

Ministerstvo na rovnakom mieste akcentuje skutočnosť, že platený status na sociálnej sieti je potrebné považovať za vedenie volebnej kampane: “Bod 35: Bezplatné statusy na sociálnej sieti sa za volebnú kampaň nepovažujú. Avšak status zverejnený za odplatu (sponzorovaný príspevok) je volebnou kampaňou”.

Správny orgán uvádza, že k spáchaniu priestupku nedošlo, nakoľko zo strany obvineného neprišlo k aktívnemu propagovaniu kandidáta alebo ku konaniu vedenému v neprospech kandidáta, teda aktívnemu ovplyvňovaniu a formovaniu názorov voliča vo voľbách prezidenta SR 2024.

Toto tvrdenie je podľa nášho názoru v príkrom rozpore so skutočnosťou a s dôkazmi, ktoré sme predložili správne orgánu. Rozhodnutie správneho orgánu vychádza z nesprávneho posúdenia veci.

Správny orgán, konanie Matúš Šutaj Eštoka, ktorý vo videách prezentuje Ivana Korčoka, t.j. kandidáta na prezidenta SR, ako človeka vojny, (išlo o platenú inzerciu s dosahom pre viac ako 800.000 užívateľov), nepovažuje za konanie vedené v neprospech kandidáta, ktoré je spôsobilé aktívne ovplyvniť a formovať názor voliča vo voľbách prezidenta SR 2024. Nešlo pritom len o “kandidáta vojny”, ale aj ďalšie silné politické tvrdenia s potenciálom negatívne vplývať na možných voličov.

Napríklad, z plateného príspevku, i.k. 1544206949491682, ktorý Minister platil v dňoch 24.3 až 27.3 2024 vyplýva, že „Ivan Korčok na bilbordoch hovorí, že bude slúžiť ľuďom a nie politikom. Ale on slúžil iba politikom: - Mečiarovi, - Dzurindovi, - Ficovi, - Pellegrinimu, - Matovičovi. Prosím vás, kedy konal tak rázne, ako nám to teraz sľubuje? Kedy sa ozval, že ho bolo počuť? Po únose Kováča? Po vražde Remiáša? Pri privatizácii zlatých sliepok slovenskej ekonomiky? Po vražde Kuciaka? Pri pandemickej katastrofe? Vždy len tíško sedel a zaujímal sa iba o seba! To je pravá tvár Ivana Korčoka.“

Takýto prístup považujeme za nezákonný. Rovnako nie je možné súhlasiť s názorom správneho orgánu, že v danej veci obvinený nevystupoval aktívne. Sme toho názoru, že zo strany obvineného išlo o cieľavedomú a premyslenú činnosť, aktívnu, za ktorú zaplatil len preto, aby mala dosah na čo najviac užívateľov.

Navyše, je nevyhnutné vziať do úvahy nielen závažnosť konania a veľkosť osloveného publika (pre kontext je nevyhnutné uviesť, že možný dosah platených príspevkov bol viac ako 800.000 používateľov sociálnych sietí Mety, konečný rozdiel medzi novozvoleným prezidentom Petrom Pellegrinim a Ivanom Korčokom bol 165.000 hlasov), ale aj skutočnosť, že konania sa dopustil Minister vnútra, teda osoba, ktorá stojí na čele presne toho ústredného orgánu štátnej správy, ktorý má dohliadať na spravodlivosť a férový priebeh volebného procesu v Slovenskej republike.

Predkladatelia podnetu si zároveň dovoľujú poukázať na nezrovnalosti v informovaní o objednávateľovi predmetnej reklamy na sociálnych sieťach. Na základe verejne dostupných informácií financoval platené príspevky sám Minister, a teda na financovanie uvedeného sponzorovaného príspevku nebol použitý osobitný účet kandidáta v prezidentských voľbách. Tieto skutočnosti sú však v rozpore so stanoviskom ministra vnútra, podľa ktorého za reklamu neplatil on, ale strana HLAS-SD. Tieto tvrdenie považujeme za nepreukázané a pôsobiace účelovo v snahe o vyhnutie sa osobnej zodpovednosti za porušenie zákona.

Nakoľko v danej veci mimovládne organizácie Nadácia Zastavme korupciu, MEMO 98 a Transparency International Slovensko nie sú účastníkom konania, týmto podávame podnet na Generálnu prokuratúru, aby v danej veci preskúmala zákonnosť a postup orgánu verejnej moci v zmysle § 21 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov.

O výsledku prieskumu Vás žiadame informovať mailom na mailové adresy: petkova@zastavmekorupciu.sk, ivang@memo98.sk a pisko@transparency.sk.

V prílohe zasielame rozhodnutie Okresného úradu Bratislava zo dňa 28.08.2024, ktoré jednej z organizácii podávajúcich podnet doručil Okresný úrad Bratislava.

S úctou

V Bratislave, 11. októbra 2024

Zuzana Petková, Nadácia Zastavme korupciu,
Ivan Godársky, MEMO 98,
Michal Piško, Transparency International Slovensko